

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی فسا

دانشکده پزشکی

پایان نامه برای اخذ درجه دکترای پزشکی عمومی

عنوان :

بررسی تاثیر مداخله آموزشی بر اساس مدل اعتقاد بهداشتی بر رفتارهای پیشگیری کننده از سوانح در
مادران دارای کودک زیر پنج سال

استاد راهنما :

دکتر علی خانی جیحونی

استاد مشاور علمی:

مهندس طاهره غلامی

توسط:

الناز مریدی

شهریورماه ۱۴۰۰

شماره پایان نامه: ۹۳۰۶

چکیده

سابقه و هدف: سوانح و حوادث یکی از معضلات بهداشت عمومی و مهمترین علل مرگ و میر کودکان در جهان و کشور ما محسوب می شود. این مطالعه با هدف تعیین تاثیر مداخله آموزشی بر اساس مدل اعتقاد بهداشتی بر رفتارهای پیشگیری کننده از سوانح در مادران دارای کودک زیر پنج سال انجام شده است.

مواد و روش ها: پژوهش حاضر یک مطالعه نیمه تجربی است. این مطالعه در سال ۱۳۹۹-۱۴۰۰ بر روی ۲۰۰ نفر از مادران شهرستان فسا که به صورت هدفمند انتخاب و به طور تصادفی ساده در دو گروه مداخله و کنترل قرار گرفتند، انجام شد. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه های مشخصات دموگرافیک و تئوری اعتقاد بهداشتی بود. پرسشنامه ها در دو نوبت قبل و سه ماه بعد از انجام مداخله تکمیل شدند. بعد از انجام پیش آزمون مداخله آموزشی طی ۶ جلسه ۳۰-۳۵ دقیقه ای در گروهی در فضای واتساپ برای گروه مداخله انجام شد. داده ها با استفاده از SPSS 22 و از طریق آزمون های کای اسکوئر، تی مستقل و تی زوجی تجزیه و تحلیل شدند. سطح معنی دار ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

یافته ها: نتایج نشان داد که میانگین نمره آگاهی، حساسیت درک شده، شدت درک شده، منافع درک شده و خودکارآمدی درک شده ($p < 0.01$)، و راهنماهای عمل ($p < 0.01$) رفتارهای پیشگیری کننده از سوانح و حوادث در کودکان ($p < 0.01$) در گروه مداخله در سه ماه پس از انجام مداخله نسبت به گروه کنترل به طور معنی داری افزایش یافته است.

نتیجه گیری: بر اساس نتایج حاصل از این مطالعه، آموزش بر پایه تئوری اعتقاد بهداشتی می تواند در جهت ارتقای رفتار پیشگیری کننده از سوانح و حوادث کودکان مفید و مؤثر واقع شود.

واژه های کلیدی: مدل اعتقاد بهداشتی، سوانح، مادران، کودک زیر پنج سال.

Abstract

Background and Purpose: Accidents are one of the public health problems and the most important causes of child mortality. The present study aimed to determine the effect of educational intervention based on health belief model on accident prevention behaviors in mothers of children under 5-years.

Material and Methods: This quasi-experimental study was conducted on 200 mothers in Fasa city who were purposefully selected and randomly divided into two groups of intervention and control. Data collection tools were demographic characteristics and health belief model questionnaire. Questionnaires were completed twice before and three months after the intervention. After the pre-test, the educational intervention was performed through 6 sessions of 30-35 minutes in a WhatsApp group for the intervention group. Data were analyzed using SPSS 22 through Chi-square test, independent t-test and paired t-test. Significance level was considered to be 0.05.

Results: Mean score of awareness, perceived sensitivity, perceived severity, perceived benefits, and perceived self-efficacy, cues to action, and accident prevention behaviors in children significantly increased in the intervention group three months after the intervention.

Conclusion: This study showed the effectiveness of educational intervention based on health belief model on accident prevention behaviors in mothers of children under 5-years.

Keywords: Health Belief Model, Accidents, Mothers, Children under 5-Years.